

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ПРОГРАМА USAID DOBRE

Фонд розвитку місцевої демократії ім. Єжи Регульського (Польща)

**Висновки та рекомендації для подальшої роботи
з громадою над Стратегією розвитку громади та
Плану заходів з її реалізації**

19.03.2024

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
ЦЕ ДОБРЕ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Зустріч відбувається у рамках Програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), що виконується міжнародною організацією Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) та фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Планувальний документ на тривалу перспективу, який визначає найважливіші цілі і завдання, інструменти їх реалізації, а також методи перевірки отриманих результатів політики розвитку, що здійснюється на території громади.

Таким чином, документ виконує три основні функції:

- скеровує і забезпечує безперервність політики розвитку,
- виконує роль допоміжного інструменту пошуку зовнішніх засобів фінансування ключових завдань і проєктів,
- активізує та інтегрує місцеву спільноту.

В теперішніх умовах наявність стратегії для громади є обов'язковою. Відповідні нормативно-правові документи визначають зміст документу та загальні вимоги до процедури його розроблення.

МОДЕЛЬ РОБОТИ НАД СТРАТЕГІЄЮ

➤ **Співпраця** в рамках робочої групи зі стратегічного планування **3 секторів** (груп зацікавлених сторін) – місцевої влади, бізнес-середовища та громадського сектору. **Домінантною є роль першого сектора:**

1) Місцева влада:

- Керівництво громади,
- Керівники або представники обраних підрозділів апарату ОМС – тих підрозділів, що впливають на стратегію,
- Керівники або представники комунальних установ - навчальних закладів, закладів культури, закладів соціальної політики, комунальних підприємств тощо,
- Представники місцевих служб/організацій, відповідальних за питання безпеки;

2) Бізнес-середовище:

- представники як великих роботодавців, так і малого і середнього підприємництва,
- вибрані найбільш важливі сільськогосподарські виробники і підприємства, зайняті переробкою с/г-сировини;

3) Громадський сектор:

- об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, вуличні комітети тощо (за наявності),
- представники громадських організацій,
- місцеві лідери громадської думки,
- представники Ради внутрішньо переміщених осіб,
- Місцеві ЗМІ.

МОДЕЛЬ РОБОТИ НАД СТРАТЕГІЄЮ

- Поділ робочої групи з актуалізації/розробки стратегії на 2 функціональні групи:
- **базова робоча група, яка складається з представників публічного сектору** – основа робочої групи зі стратегічного планування. Складається з **10-20 осіб, які представляють окремі тематичні сфери функціонування територіальної громади, відповідальні за координацію та результати роботи в цих сферах (керівництво ОМС, фінансові служби, керівники департаментів, структурних підрозділів, комунальних підприємств, представники ради громади, служби, відповідальні за безпеку)** - постійна співпраця з консультантами, розробка та опис бачення, цілей, заходів та проектів у рамках плану дій, участь у зустрічах, організація роботи між зустрічами,
  - **дорадчо-консультаційна робоча група** – це кілька десятків людей-представників місцевого бізнесу та громадського секторів, старост, закладів освіти, культури, спорту та медицини – людей, які забезпечують передусім суттєву експертну підтримку, надають інформацію, консультують щодо певних рішень та фрагментів стратегії (переважно, структури цілей і завдань, плану дій), долучаючись до роботи за запрошенням основної базової робочої групи між засіданнями.
  - **СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ ЗІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ??**
- Призначення/визначення **координатора процесу стратегічного планування (ХТО?)** в громаді та надання йому відповідних повноважень щодо інших посадових осіб органу місцевого самоврядування, підрозділів та комунальних підприємств. Його роль полягатиме в організації всього процесу роботи в рамках робочої групи та контактування з консультантами.

СПОСІБ РОБОТИ НАД СТРАТЕГІЄЮ

Два можливі способи роботи над стратегією:

- **ДИСТАНЦІЙНИЙ СПОСІБ** – вся робота, що виконується консультантами, виконується ними дистанційно. Стаціонарна та дистанційна робота робочої групи з актуалізації/розробки стратегії, в тому числі стаціонарні (вживу) засідання базової робочої групи, що складається з представників публічного сектору, координується консультантами дистанційно,
  - **Вимоги** до громад для реалізації дистанційного способу:
    - ✓ **приміщення**, пристосоване для засідань робочої групи, з мультимедійним проектором та хорошим доступом до Інтернету, облаштованим укриттям - ДЕ??
    - ✓ у разі роботи над планом заходів необхідно, щоб усі представники робочої групи були присутні в одній кімнаті/залі, а не підключалися окремо з будь-якого місця (наприклад, по телефону тощо) - ЧИ МОЖЛИВО?,
- **ГІБРИДНИЙ СПОСІБ** – 3-денні засідання базової робочої групи з представників публічного сектору, проведені консультантами в **Польщі**, решту роботи консультанти виконуватимуть дистанційно; стаціонарна та дистанційна робота робочої групи з актуалізації/розробки стратегії в Україні.
  - **Вимоги** до громад для реалізації гібридного способу:
    - ✓ **СКЛАД ГРУПИ??** (5 осіб: керівництво органу місцевого самоврядування / військової адміністрації, представники фінансових служб, керівники або головні спеціалісти ключових відділів і, можливо, комунальних установ / підприємств, представники молодіжної ради, ради ВПО, місцевої ГО)
    - ✓ Громада залагоджує формальності, пов'язані з закордонними поїздками - документи, дозволи,
    - ✓ Організування громадою частини доїзду (автомобіль/автобус/потяг до Львова, далі поїздом до Польщі).

МОЖЛИВОСТІ ТА ПОБАЖАННЯ ГРОМАДИ??

ОБСЯГ РОБІТ: ДИСТАНЦІЙНИЙ СПОСІБ

0. Прийняття рішення сесії ради або начальника військової адміністрації про початок актуалізації/розробки стратегії розвитку громади
1. Підготовка висновків із соціально-економічної діагностики, з особливим акцентом на вплив воєнних дій на ситуацію в громаді - на основі статистичних даних, наданих громадою, та додаткових якісних досліджень - 1 МІСЯЦЬ
  - 1.1. Соціологічне дослідження у формі онлайн-опитування,
  - 1.2. Проведення групового ON-LINE інтерв'ю з представниками місцевого бізнесу.
2. Перша ON-LINE зустріч з робочою групою представників публічного сектору (ознайомчо-діагностична) - нагадування цілей, обсягу та графіку роботи, перевірка та доповнення висновків з діагностики, обговорення викликів - 2 МІСЯЦЬ.
3. Дистанційні консультації щодо актуалізації SWOT-аналізу, за результатами діагностики та обговорення, проведеного під час першої зустрічі, із залученням **дорадчо-консультаційної робочої групи** - РОБОТА ГРУПИ МІЖ ЗУСТРІЧАМИ, КОНСУЛЬТУВАННЯ ЩОДО НАПРАЦЬОВАНОГО МАТЕРІАЛУ - 2 МІСЯЦЬ
4. Друга ON-LINE зустріч із базовою робочою групою (креативна та пошукова) - обговорення бачення розвитку, стратегічних та оперативних цілей стратегії, початкове (гаслом) визначення завдань та проєктів – 2 МІСЯЦЬ

ОБСЯГ РОБІТ: ДИСТАНЦІЙНИЙ СПОСІБ

5. Третя ON-LINE зустріч з базовою робочою групою - робота над планом заходів на наступні 3 роки – 3-Й МІСЯЦЬ

5.1. Продовження діяльності базової робочою групою між зустрічами - деталізація заходів, опрацьованих на 3-й зустрічі, у формі проектних карток (запропонованих консультантами), консультації щодо проєктів з місцевими групами інтересів.

6. Четверта ON-LINE зустріч з базовою робочою групою - продовження роботи над планом заходів на наступні 3 роки, перевірка проектних карток, підготовлених робочою групою, підбиття підсумків та затвердження результатів попередньої роботи, обговорення системи впровадження стратегії (управління, моніторинг, оцінювання та актуалізація), узгодження плану проведення громадських консультацій - 4 МІСЯЦЬ

6.1. Завершення роботи та розробка повного плану заходів. РОБОТА ГРОМАДИ МІЖ ЗУСТРІЧАМИ, ПІДГОТОВКА РОЗРОБЛЕНОГО ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ ТА ПЛАНУ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДО ГРОМАДСЬКИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ. 4 МІСЯЦЬ

7. Дистанційні консультації плану заходів із залученням дорадчо-консультаційної робочої групи. РОБОТА ГРОМАДИ МІЖ ЗАСІДАННЯМИ, КОНСУЛЬТАЦІЇ ЩОДО НАПРАЦЬОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ. 4 МІСЯЦЬ

ОБСЯГ РОБІТ: ДИСТАНЦІЙНИЙ СПОСІБ

8. Проведення громадських ON-LINE консультацій громадою. 5 МІСЯЦЬ
9. П'ята ON-LINE зустріч з базовою робочою групою (фінальна) – підсумки громадських консультацій разом із впровадженням можливих змін у планувальні документи (стратегію і план заходів) – 5 МІСЯЦЬ
- 9.1. Розробка кінцевої версії проєктів планувальних документів. 5 МІСЯЦЬ
10. Проведення громадою стратегічної екологічної оцінки та, можливо, гендерної оцінки.
11. Затвердження стратегії розвитку і плану її реалізації радою громади або військовою адміністрацією.

ОБСЯГ РОБІТ: ГІБРИДНИЙ СПОСІБ

Аналогічний обсяг робіт, але головним елементом роботи буде стаціонарне засідання в Польщі, предметом якого буде розробка ключових елементів стратегії, зокрема плану заходів, включно з описом проєктів відповідно до чинних методичних рекомендацій з розробки стратегій розвитку громад в Україні

5. Семінар-засідання представників базової робочої групи в Кракові (інтенсивні семінари на повний день у Кракові – 3 дні) – підсумки та перевірка попередньо здійсненої роботи (висновки з діагностики, бачення, цілі), робота над планом заходів на наступні 3 роки, обговорення інших ключових елементів стратегії (включаючи систему впровадження) плюс, при можливості, навчальний візит до обраної польської територіальної громади. СТАЦІОНАРНЕ ЗАСІДАННЯ - 3-й або 4-й МІСЯЦЬ

ТЕРМІНИ РОБОТИ

Заплановані терміни роботи у випадку обох способів роботи: **червень - жовтень 2024 р.**

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ РОБОТИ

1. Необхідність уточнення і доповнення статистичних даних.
2. Опитування у формі онлайн-анкети (у т.ч. щодо ідей проєктів розвитку) - активне просування громадою по всіх можливих каналах.
3. Групове онлайн інтерв'ю з представниками бізнес-сектору - забезпечення громадою респондентів на зустріч.
4. Активна робота між онлайн засіданнями - в першу чергу розробка детальних описів проєктів за шаблоном, наданим консультантами.
5. Здійснення громадських консультацій громадою – оприлюднення стратегії та плану заходів принаймні на веб-сайті громади та можливість подання коментарів через спеціальну форму, заповнену дистанційно або подану в паперовому вигляді до ради або старостам; організація щонайменше 1 публічної консультації онлайн.

СПІЛЬНА ДИСКУСІЯ І РІШЕННЯ ЩОДО СПОСОБУ РОБОТИ ТА КЛЮЧОВИХ ПИТАНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ РОБОТИ (ВИМОГ)

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

За потреби - звертайтеся:

Давід Хоїнкіс dawid.hoinkis@mistia.org.pl

Олег Карий ML415@ukr.net

Експерти зі стратегічного планування в рамках Програми

Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)

**Фонд Розвитку Місцевої Демократії ім. Єжи
Регульського**

www.frdl.org.pl

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Програма USAID DOBRE у Фейсбук: <https://www.facebook.com/decentralizationisdobre>

Програма DOBRE на сайті Українського кризового медіа центру:
<http://ucmc.org.ua/uk/decentralization/#news>

Програма DOBRE на сайті Децентралізація:
<https://decentralization.gov.ua/news/tag/ekspertno-dobre>

DOBRE Практики Youtube канал:
<https://www.youtube.com/channel/UCnktaySHbi92021PSzOgeBA/videos>

Ця презентація стала можливою завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи Уряду Сполучених Штатів.